

Veus?

L'omissió indeguda de partícules pronominals no es redueix a la dels pronoms *hi* i *en*, inexistents en castellà, sinó que afecta també el neutre *ho*, equivalent del castellà «lo». I, així, frases com *No ho sé*, *Ja ho veig* o *No ho crec*, es veuen sovint reduïdes, en el llenguatge actual, a *No sé*, *Ja veig* i *No crec*. Dit d'una altra manera, verbs transitius com *saber*, *veure* o *creure*, que exigeixen un complement directe, són usats com si fossin intransitius, sense complement, amb que s'originen unes frases —com les indicades— de dubtosa correcció gramatical o bé, en algun cas, amb un sentit que no és el que hom volia expressar. Així, si volent dir *Em sembla que no*, en lloc de *No ho crec* es diu *No crec*, en realitat hom manifesta la seva falta de creences religioses.

Tanmateix, cal mirar-s'hi abans de condemnar, en nom del rigor gramatical, certes frases que l'ús ha consagrat. És el cas d'algunes que es formen amb el verb *veure*, especialment usades en el llenguatge col·loquial, normalment com a fórmules d'introducció i també, en alguns casos, de conclusió. Ni el Diccionari Fabra ni la Gran Enciclopèdia Catalana, que dediquen uns articles força extensos al verb *veure*, amb nombrosíssims casos d'aplicació especials, no indiquen altre ús intransitiu d'aquest verb que el que té, amb valor absolut, quan va acompanyat del pronom adverbial *hi*: *No hi veu*. *Hi veu d'un*

sol ull. És a dir, no preveuen l'ús del verb *veure*, desproveït del complement directe, en frases com *Veus?*, *Veieu?*, *Veuràs*, *Ja veuràs*, *Ja veurà* (vostè), *Ja veurem*, etc., que, per tant, hom es podria sentir temptat a corregir en *Ho veus?*, *Ho veieu?*, etc. El fet, però, és que aquestes frases no són pas cap innovació, producte de l'actual degradació sintàctica, sinó que les trobem abundantment usades en tota la narrativa catalana, des dels escriptors vuitcentistes ençà. En tenim, efectivament, anotats nombrosos exemples dels diàlegs de les narracions de Bosch de la Trinxeria, Vayreda, Narcís Oller, Emili Vilanova, Ruyra, Pous i Pagès, fins als bons escriptors actuals, com Pere Calders i el mateix Foix, del qual transcrivim el següent: *Molt més que nosaltres, potser; ja veus (Obres completes, II, prosa, pàg. 349)*. I no ens manca tampoc un exemple espigolat del Diccionari Fabra: *Ara com ara anem bé; després ja veurem* (a l'article «ara»).

És evident que frases com *Veus?*, *Ja veus* o *Ja veurem* són la reducció de *Ho veus*, *Ja ho veus* i *Ja ho veurem*, però això no vol dir que en algun cas no es pugui establir entre elles alguna distinció. I, d'altra banda, segurament que no totes les frases amb el verb *veure* intransitiu que hem transcrit, es podrien explicar per mitjà d'una reducció anàloga.